

Mezinárodní právo soukromé – seminář

Mgr. Klára Svobodová

Co je mezinárodní právo soukromé?

Mezinárodní právo soukromé

- součást právního řádu každého státu
- samostatné, zvláštní odvětví právního řádu
- soukromoprávní vztahy s mezinárodním prvkem

Čím může být dán mezinárodní prvek?

Mezinárodní prvek

- vztah k zahraničí u:
 - 1) subjektu
 - 2) skutečnosti právně významné pro vznik a existenci vztahu
 - 3) předmětu
 - 4) souvisejícího vztahu

Jaké jsou složky MPS?

Složky MPS

- mezinárodní právo soukromé -> určení právního režimu právních vztahů
- mezinárodní právo procesní -> mezinárodní pravomoc, uznání a výkon cizích rozhodnutí, právní pomoc

Jaké druhy norem v MPS najdeme?

Normy MPS - 1

- normy vnitrostátního původu
- normy mezinárodního původu

Normy MPS - 2

- kolizní normy
- přímé normy
- věcné normy MPS
- normy MPP

Jaké skupiny pramenů v MPS najdeme?

Prameny MPS

- vnitrostátní právní předpisy
- mezinárodní smlouvy
- komunitární právní předpisy

Kolize pramenů MPS

- vnitrostátní právní předpis x mezinárodní smlouva
- vnitrostátní právní předpis x akt komunitárního práva
- mezinárodní smlouva x mezinárodní smlouva
- mezinárodní smlouva x akt komunitárního práva

Vnitrostátní předpis x mezinárodní smlouva

- článek 10 Ústavy -> aplikační přednost
- mezinárodní smlouva
- ČR je touto smlouvou vázána
- k ratifikaci dal souhlas Parlament
- mezinárodní smlouva je vyhlášena
- mezinárodní smlouva stanoví něco jiného než vnitrostátní předpis

Vnitrostátní předpis x akt komunitárního práva

- vyplývá z práva ES
- zásada přednosti

Mezinárodní smlouva x akt komunitárního práva

- není obecné pravidlo
- obvykle upraveno výslovně v komunitárních předpisech

Konflikt konvencí - 1

- oba státy jsou vázány jednou smlouvou, pouze jeden z nich je vázán druhou smlouvou => smlouva, kterou jsou vázány oba státy
- oba státy jsou vázány dvěma smlouvami =>

Konflikt konvencí - 2

- vztah obou smluv je výslovně upraven alespoň v jedné z nich => zdánlivý střet
- vztah smluv není upraven ani v jedné z nich -> Vídeňská úmluva o smluvním právu

Konflikt konvencí - 3

- smlouvy se týkají téhož předmětu:
 - > lze je použít současně => použití obou
 - pravidlo maximální účinnosti
 - > nelze je současně použít => lex posterior derogat legi priori
- tentýž předmět

Konflikt konvencí - 4

- smlouvy nemají tentýž předmět => lex specialis derogat legi generali
- kritéria speciality:
 - > úžeji vymezený okruh právních vztahů
 - > menší počet smluvních stran
 - > přímé normy
 - > snadnější dosažení výsledku

Konflikt konvencí - 5

1.	vztah smluv je v nich upraven	zdánlivý střet		
2.	vztah smluv v nich není upraven	mají tentýž předmět	je možné je použít současně	maximální účinnost
			není možné je použít současně	lex posterior
		nemají tentýž předmět	lex specialis derogat legi generali	

Příklad na kolizi pramenů

- podnikatel z ČR a podnikatel ze SR uzavřeli kupní smlouvu
- Čech nezaplatil kupní cenu
- spor se řešil v rozhodčím řízení na Slovensku => rozhodčí nález
- Slovák chce uznat a vykonat rozhodčí nález v ČR

Příklad na kolizi pramenů

- právní úpravy dopadající na uznání a výkon rozhodčího nálezu v ČR:
 - > ZRŘ
 - > dvoustranná smlouva o právní pomoci mezi ČR a SR
 - > Ženevský protokol a Ženevská úmluva
 - > Newyorská úmluva

Příklad na kolizi pramenů

- Článek VII/2 NÚ
 - Ženevský protokol o doložkách o rozsudím z roku 1923 a Ženevská úmluva o vykonatelnosti cizích rozhodčích výroků z roku 1927 pozbudou platnosti mezi Smluvními státy v době a v rozsahu, v němž se tato Úmluva stane pro ně závaznou.
- Článek VII/1 NÚ
 - Ustanovení této Úmluvy se nedotýkají platnosti mnohostranných nebo dvoustranných dohod uzavřených Smluvními státy o uznání a výkon rozhodčích nálezů, ani nemožnou zbavit žádnou zúčastněnou stranu případného práva použití rozhodčího nálezu způsobilého a v rozsahu stanoveném zákonodárstvím nebo smlouvami země, v níž je nález uplatňován.

Řešení příkladu

- ZRŘ x mezinárodní smlouvy => článek 10 Ústavy
- Ženevská úmluva x NÚ => článek VII/2 NÚ
- Newyorská úmluva x dvoustranná smlouva => článek VII/1 NÚ
- Článek VII/1 NÚ druhá věta

Jaké jsou metody úpravy?

Metody úpravy

- kolizní metoda
- přímá metoda

Jaký je postup při řešení případu s mezinárodním prvkem?

Postup při řešení případu s mezinárodním prvkem

- otázka pravomoci
- kvalifikace
- hledání přímé úpravy
- vyhledání kolizní normy
- určení rozhodného práva na základě kolizní normy
- aplikace rozhodného práva

Co je kvalifikace?

Kvalifikace

- právní hodnocení skutkového stavu za účelem jeho podřazení pod právní normu
- kvalifikace x interpretace

Jaké znáte druhy kvalifikace?

Druhy kvalifikace

- kvalifikace lex fori
- kvalifikace lex causae
- prvotní a druhotná kvalifikace
- smluvní kvalifikace
- autonomní kvalifikace
- funkční kvalifikace
- kvalifikace ad hoc

Přímá úprava

- př. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží (Vídeňská úmluva) – úprava mezinárodní kupní smlouvy

Děkuji za pozornost.
